

Bluffen som balanserar på gränsen till bedrägeri

VoF:s **Karin Noomi Karlsson** tror inte på snabba, arbetsfria inkomster.

MÄNNISKOR HAR SANNOLIKT i alla tider drömt om att hitta ett enkelt sätt att skaffa sig makt, inflytande och pengar, och gärna på ett sätt som kräver ett minimum av insatser. Marknaden svämmas därför över av olika former av MLM – Multi-level marketing eller nätverksförsäljning – där deltagarna hoppas på att kunna tjäna en rejäl hacka på hälsokostpreparat, undergörande krämer eller närings-tillskott. Alla har det gemensamt att det endast är ett fåtal deltagare i toppen som blir rika medan de allra flesta får betala dyrt för sitt engagemang.

För den som letar efter ett sätt att dra in en extra slant saknas det inte erbjudanden. Sociala medier och Internet svämmar över av förslag om att engagera sig i MLM och argumentationen är alltid densamma. Det gäller att slå till

nu, produkten säljs utan mellanhänder till förmånliga priser och givetvis kommer du att kunna styra över din tid på ett helt annat sätt så snart du har byggt upp ditt nätverk och kommit igång med försäljningen. Guld och gröna skogar utlovas, men verkligheten för den som ger sig in

i pyramidspelsbranschen är en helt annan. I slutändan står många med ett osålt varulager och måste själva köpa loss en massa produkter för att kunna uppfylla de säljkrav som har ställts på dem.

På senare år har det även dykt upp en variant av dessa pyramidspelsliknande organisationer. År 2006 startades Balansekonomi av Charlie Söderberg som många säkert känner igen som programledare för TV3:s Lyxfällan, ett program där man hjälper vanligt folk att få ordning på sin trassliga privatekonomi. Företaget erbjuder gratisseminarier om ekonomi där man erbjuds köpa kurspaket till reducerade priser. Tanken är att man, i likhet med alla andra varianter av MLM, ska få så kallade passiva inkomster, att man helt enkelt ska låta pengarna arbeta för en istället för att man ska arbeta för att få pengar. Hur detta ska gå till för de flesta vanliga löntagare är naturligtvis höljt i dunkel, såvida man inte anmäler sig till en av de många kurser som erbjuds, såklart!

GRATIS ÄR GOTT?

För något år sedan besökte jag ett av dessa gratisseminarier på Svenska Mässan i Göteborg. Många av mina vänner hade pratat om Charlies seminarier och rekommenderade

Charlie Söderberg

varmt att åtminstone gå på ett av dem för att lyssna. Jag behövde ju inte alltid vara så skeptisk till allt, sa man. Och jag är väl inte sämre än att jag kan göra avsteg från mina principer, så jag promenerade bort till Svenska Mässan för att lyssna på den smått geniförklarade föreläsaren.

Balansekonomi hade bokat en av mässans största föreläsningssalar för att

få in alla intresserade. Här brukar storheter som Christer Fuglesang beredas plats i samband med bokmässan, men nu var alltså salen till brädden full av nyfikna människor som ville lära sig allt om hur man tjänar pengar på enklast tänkbara sätt. Personkulten kring Charlie är tydlig. Många av besökarna i publiken pratar om hans tidigare insatser i Lyxfällan och luften vibrerar av förväntan när han gör entré.

DEN KARISMATISKE TALAREN TAR ORDET

Som varje god retoriker har Charlie gjort sin läxa. Han pratar om sin egen ohälsa, om hur han trodde att han skulle dö och om hur denna insikt kom att bli en vänd-

punkt i hans liv. Så snart hälsan var återvunnen bestämde han sig för att satsa på att bli ekonomiskt oberoende. Allt låter fantastiskt bra och är säkerligen trovärdigt i merparten av publikens öron, men i mina ringer det redan här en varningsklocka. Borde han inte redan vara rätt så ekonomiskt oberoende? Hur många säsonger var han egentligen programledare för Lyxfällan och hur mycket har han fått betalt för det? Det är ju ingen vanlig Svensson-kille som står här och pratar. Budskapet är klart och tydligt. Det gäller att skaffa sig passiva inkomster så att pengarna kan arbeta för dig medan du själv roar dig med annat. Som exempel på passiva inkomster nämns intäkter från sålda böcker, STIM-pengar om man är musiker och olika typer av procentuella intäkter från merförsäljning av något man har varit delaktig i. Kort sagt – sådant som de flesta människor inte har.

DEN SÅ KALLADE INVESTERINGEN

Man får förslag på att starta eget för att kunna få till de passiva inkomsterna på något sätt, men det innebär ju en hel del aktiva arbetsinsatser. Man erbjuds också möjligheten att ”investera” i Better Globe, ett företag som planterar träd i Afrika. Efter ett visst antal år är det tänkt att skogen ska avverkas och då ska

Han pratar om sin egen ohälsa, om hur han trodde att han skulle dö och om hur denna insikt kom att bli en vändpunkt i hans liv.

man enligt planen få valuta för sina pengar genom en generös återbäring.

Mot slutet av föreläsningen får vi förslaget att anmäla oss till en kick-off till reducerat pris. Det är naturligtvis genom kurser och föreläsningar till hutlösa priser som deltagarna ska göda Charlies inkomstmaskineri. Mannen är en grym säljare och han vet precis hur han ska spela på publikens känsleregister för att locka med sig nya deltagare i Balansekonomis modell.

Kontentan av det hela blir att den som inte har pengar som kan arbeta för en medan man roar sig med annat har inte mycket att hämta i Balansekonomi. Det hela liknar mest ett pyramidspel och de många vittnesmålen från deltagare i modellen är precis vad man kan vänta sig av sedvanlig MLM. För en vanlig löntagare är det helt enkelt inte realistiskt att tro att man ska kunna få fram någon större summa pengar som kan "arbeta för en".

GRANSKNING

DN Ekonomi gjorde en ingående granskning av Balansekonomi redan 2010. Man kunde då konstatera att företagets investeringar i bland annat afrikanska trädplanteringsprojekt gick back. Rejält. Trädplanteringsprojektet har kritiserats hårt från bland annat Mats Wester, placeringsexpert på Länsförsäkringar och Bengt Kriström, professor i naturresursekonomi. De menar att det är omöjligt att sia om hur mycket avkastning man skulle kunna få från trädplanteringarna och att det finns betydande risker i form av naturens nycker och politiska förändringar. Hitills har projektet mycket riktigt varierat kraftigt i lönsamhet med avseende på avkastningen för spararna.

Juridisk person	
Organisationsnummer:	556828-5331
Firmanamn:	Better Globe Vision Int AB
Säte	
Gatuadress:	STRANDBERGSGATAN 12
Postnummer:	112 51
Postort:	STOCKHOLM
Svensk näringsgrensindelning SNI	
70220	Konsultverksamhet avseende företags organisation
Verksamhetsbeskrivning	
Bolaget ska bedriva utbildningsverksamhet inom sälj och marknadsföring, handledning, event och andra relaterade verksamheter.	
Juridiska företrädare (uppgifter från Bolagsverket)	
Ordförande	Göthe, Lennart Erik
Styrelseledamot	Göthe, Lennart Erik
Styrelseledamot	Bolmesson, Jan
Styrelsesuppleant	Göthe, Pia-Mari Elisabet Martina
VD	Göthe, Lennart Erik
Huvudansvarig revisor	Ingman, Terese Eleonore
Revisor	Öhrings PricewaterhouseCoopers AB

Samma personer verkar förekomma överallt i alla delar av organisationen.

En av gästföreläsarna hos Balansekonomi heter Jan Bolmesson. Jan bloggar flitigt om affärsmodellen på rikarelivtillsammans.se där han med liv och lust försvarar Better Globe som investering. Han säger själv att han har investerat lite i företaget för att sprida sina risker men när man kontrollerar bolaget på Ratsit så visar det sig att samme Bolmesson sitter i bolagsstyrelsen för Better Globe Vision Int.

Det är ju inget formellt fel i det, men varför föra sina åhörare och läsare bakom ljuset om man har rent mjöl i påsen? Affärsmodellen för Better Globe är, precis som

med Balanseekonomi, klassisk MLM och på samma sätt som alla andra företag i den sfären bygger hela idén på att man ska värva fler säljare och på så sätt ska man tjäna mer pengar ju fler personer man har under sig. Det är en metod som har använts länge, och den har aldrig fungerat annat än för det lyckliga fåtal som befinner sig i toppen på säljpyramiden.

Charlie har gett ut boken *Ett rikare liv* tillsammans med Lennart Göthe som också är med i Better Globe som VD. Alla inblandade i Balanseekonomis verksamhet verkar ha stark anknytning till varandra och då blir det till slut lite klenk med trovärdigheten i det man förespråkar.

Det hade varit intressant att få någon helt extern person att granska verksamheten och redogöra för dess eventuella för- och nackdelar, men trots flitigt sökande på nätet lyckas jag bara hitta förespråkare som har en mer eller mindre direkt koppling till själva verksamheten. Det om något är ett varningstecken.

SLUTSATSEN

Efter föreläsningen erbjuds alla som önskar att få tala med någon av Charlies många adepter för att få koll på hur man ska få snurr på sin egen ekonomi. Leende människor som vittnar om hur Charlies metod har gjort dem ekonomiskt oberoende (eller nästintill) samlar stora grupper av intresserade människor runt omkring sig. Självklart får deltagarna i seminariet inte prata med Charlie själv, det är han alldeles för upptagen för.

Jag väljer att lämna lokalen utan att delta i något sådant samtal. Jag känner att jag har hört nog för att veta att det här inte är något för mig och konstaterar torrt att det nog

är sundast att behålla sin skeptiska inställning till den här typen av verksamhet. Visst bjöd föreläsningen på glada skratt och en hel del igenkänning i beskrivningarna, men den är sannolikt ingen väg till ekonomiskt oberoende för folket i publiken. Pengarna känns säkrare i madrassen än på Charlies bankkonto.